

Voorjaarsbrief

30 mei 2023

Inhoudsopgave

1. Voorwoord.....	5
2. Inleiding	6
3. Financiën	8
4. Nieuw beleid/knelpunten per programma.....	11
5. Actualisatie	15
6. Bijlagen	19
Bijlage 1A - Overzicht mutaties.....	20
Bijlage 1B - Overzicht programmaplannen	22
Bijlage 1C - Overzicht actuele begroting 2023	24
Bijlage 2A - Overzicht reserves	26
Bijlage 2B - Nieuw in te stellen reserve De Ginkel	29
Bijlage 3 - Overzicht voorzieningen	30

1. Voorwoord

Voor u ligt de Voorjaarsbrief 2024-2027. De verschillende planning & control (P&C) -producten zijn voor raadsleden een belangrijke informatiebron over de voortgang van het bestuursakkoord. In 2022 zijn wij als college aan de slag gegaan met het bestuursakkoord “Samen werken aan de toekomst”. In het voorjaar is het gebruikelijk dat wij aan de gemeenteraad een perspectiefnota voorleggen waarin ontwikkelingen worden beschreven die van invloed zijn op het vastgestelde beleid en de financiële positie van onze gemeente. Op basis daarvan blikken we als college vooruit naar de begroting en komen we met een voorstel voor richtinggevende (financiële) kaders voor het opstellen van de programmabegroting van het volgende jaar.

Dit jaar ontvangt u, evenals voorgaand jaar, echter een beleidsarme perspectiefnota, genaamd een voorjaarsbrief. Dat had niet de voorkeur van het college. Maar we hebben hiervoor gekozen, omdat het tot op heden nog onzeker is welke bijdragen de komende jaren vanuit het Rijk naar de gemeente komen. Het huidig Edese beeld is dat er incidentele ruimte is, maar we structureel geld tekortkomen. We beschikken, mede als gevolg van goed financieel beleid, over ruim voldoende reserves. Deze reserves lopen vanaf 2026 echter fors terug als gevolg van een omvangrijke daling van onze belangrijkste inkomstenbron; de algemene uitkering. We zullen de reserves in de toekomst daarom hard nodig hebben om eventuele ombuigingen te kunnen dempen. De komende meicirculaire zal meer duidelijkheid moeten bieden over enerzijds compensatie voor het in 2026 ontstane gat in de algemene uitkering en anderzijds de structurele financiering vanaf 2027. Op het moment van dit schrijven zijn de uitkomsten van deze meicirculaire nog niet bekend. Uitgebreid voorgenomen beleid presenteren heeft daarom nu geen zin en verschuiven we naar de komende programmabegroting.

Om voorgenomen stappen niet onnodig te laten vertragen, hebben we geïnventariseerd welke voorstellen bestuurlijk geen uitstel dulden en daarom een plek moeten krijgen in deze voorjaarsbrief. Het gaat om beleid of activiteiten die al zijn gestart en waar de doorgang nog dit jaar in gevaar dreigt te komen door een tekort aan budget. Door budget vrij te maken zorgen we voor continuïteit. Zo lossen we enkele knelpunten nu alvast op.

Ondertussen zijn de voorbereidingen voor de programmabegroting gestart. Deze zal, zoals gebruikelijk, half oktober aan uw raad worden aangeboden.

Leon Meijer
Wethouder Financiën

2. Inleiding

Met het bestuursakkoord “Samen werken aan de toekomst” bouwen we aan een Ede waar het in de toekomst goed leven is. Om onze ambities te realiseren, moeten we rekening blijven houden met wat er om ons heen gebeurt en bijhorende onzekerheden. We moeten van buiten naar binnen blijven kijken. We leven momenteel in een tijd waarin er veel (onvoorziene) ontwikkelingen zijn op verschillende terreinen. Veranderingen internationaal hebben hun weerslag nationaal, regionaal en vervolgens ook op onze gemeente. Een voorbeeld hiervan is de voortdurende Russische militaire agressie in Oekraïne. Onrust op het wereldtoneel, stijgende (energie)prijzen, een voor jarenlang ongekend hoge inflatie en een toestroom aan vluchtelingen. Dit alles is ook in Ede voelbaar. Daarom nemen we u met dit inleidende hoofdstuk mee langs de relevante ontwikkelingen en hoe deze de (financiële) positie van de gemeente beïnvloeden.

Financiële verwachting

Economen verwachten voor 2023 nog een economische groei van rond de 1,5 procent. Vervolgens zal de groei afzakken. We moeten rekening houden met een aanhoudende krappe arbeidsmarkt. Veel bedrijven zullen door met name de tekorten aan mensen en materialen het lastig houden. Als gemeente is het hierdoor lastig om opdrachten op verschillende werkvelden tijdig uit te laten voeren en daarmee de beschikbare middelen daadwerkelijk aan te wenden. Alhoewel de prijzen niet meer met dubbele cijfers stijgen, is de strijd tegen inflatie nog niet over. Gevolg hiervan is een aanhoudende druk op de geldmarktrentes. Een snelle terugkeer naar de lage rentes van voor 2022 is niet waarschijnlijk.

Voor de korte termijn staat de gemeente Ede er financieel goed voor. Er is echter nog steeds veel onduidelijkheid over wat er over een paar jaar gaat gebeuren. In het coalitieakkoord van de huidige regering werd een nieuwe systematiek voor het gemeentefonds aangekondigd, die autonomie en stabiliteit zou moeten bevorderen en waarbij verruiming van het belastinggebied zou worden betrokken. Vooruitlopend op deze nieuwe systematiek werd het gemeentefonds vanaf 2026 op een (fors) lager niveau vastgesteld en de trap op, trap af-systematiek buiten werking gesteld. Vanaf 2026 is er voor gemeenten structureel zo'n € 3 miljard minder beschikbaar voor het uitvoeren van gemeentelijke taken en biedt het accres vanaf 2027 te weinig vergoeding voor het opvangen van de autonome groei van de zorgtaken. Dit heeft ook gevolgen voor de begroting van Ede.

Van curatief naar preventief

Sociaal gezien zijn er volop uitdagingen op het gebied van arbeidsmarkt, zorg, onderwijs, participatie en jeugd. Hoe houden we de bevolking vitaal en gezond? Het steeds grotere beroep op gezondheidszorg maakt dat het huidige systeem, gericht op *oplossen* van zorgvragen, op termijn onhoudbaar en onbetaalbaar is. Daarnaast speelt ook hier de krappe arbeidsmarkt. We willen daarom bewegen van curatief naar preventief: gezondheid en vitaliteit voor iedereen. Het Integraal Zorgakkoord (IZA) en het Gezond en actief leven akkoord (GALA) zetten volop in op preventie. Het GALA geeft nadere invulling aan de afspraken die in het IZA zijn gemaakt over de regionale samenwerking tussen zorgverzekeraars en gemeenten als het gaat om gezondheidsbevordering. Om de gezondheid te bevorderen is bestaanszekerheid essentieel. Een leven in bestaansonzekerheid heeft negatieve gevolgen voor de (mentale) gezondheid, de sociale relaties, opvoeding en werk. Dit leidt bovendien tot een hogere aanspraak op zorg. Met de opgave Gezondheid & Vitaliteit, de aanpak bestaanszekerheid, gezond leven makkelijker maken, kansengelijkheid en de Hervormingsagenda Jeugd, zetten we in op het aanpakken van de oorzaak van problemen. Met de opgave Gezondheid & Vitaliteit sturen we vanuit verschillende beleidsdomeinen en afdelingen op de beweging naar de voorkant en zorgen voor een breed preventief aanbod voor iedereen.

Ook de aankomende tijd krijgen we te maken met een toename van vluchtelingen en nieuwkomers. Voor het opvangen van deze mensen ontvangt de gemeente geld. Daarnaast hebben we bij de Programmarekening middelen gereserveerd. Bij de Programmabegroting wordt hier verder invulling aan gegeven.

Druk op de ruimte neemt toe, maar de uitdaging gaan we aan

Nederland is een relatief klein land en de druk op de ruimte wordt steeds groter. Het maken van keuzes, wat al lastig is vanwege de schaarse ruimte, wordt extra uitdagend door de stikstof impasse. Al dat produceren, vervoeren, boeren en bouwen heeft zo zijn keerzijde. Hierdoor gaat de kwaliteit van onze natuur hard achteruit. Ook op het gebied van mobiliteit en energievoorzieningen zijn de uitdagingen voor ons land groot. Rijk en Provincie doen een flink beroep op ons als het gaat om deze uitdagingen. Daarbij is het niet altijd helder wat er gevraagd gaat worden, voor wanneer en welke financiële middelen beschikbaar zijn. Dit vergt veel van onze wendbaarheid.

Binnen deze context hebben we in Ede te maken met een enorme (sociale) woningbouwopgave. Met onze Verstedelijkingsstrategie gaan we voor een groene en gezonde leefomgeving, goede bereikbaarheid en balans tussen wonen en werken. In het landelijk gebied hebben we te maken met een forse transformatieopgave voor de landbouw. Ook geniet Ede van prachtige natuur die helaas onder enorme druk staat. Om verdere achteruitgang te stoppen en te werken aan herstel, moet er op korte termijn worden ingegrepen. Leidend voor ons handelen blijft uiteraard de vastgestelde Omgevingsvisie.

Deze uitdagingen gaan we de aankomende jaren aan in verschillende opgaven en programma's, zoals de opgaven Passend Wonen en Landelijk Gebied en het programma Ede energieneutraal. Om de mobiliteit te bevorderen wordt hard gewerkt aan het station Ede-Wageningen. Om al deze doelen te bereiken, zijn focus, maatschappelijke investeringen en vooral samenwerking in de regio en met andere overheden en marktpartijen nodig.

Kortom, ruimte is schaars en het maken van keuzes wordt ook voor Ede steeds lastiger.

Bestuur en organisatie van Ede

De schaa sprong van Ede en de veranderende en (nieuwe) grote maatschappelijke vraagstukken doen een appèl op het bestuur en de organisatie. We werken aan een meer wendbare en weerbare organisatie die goed in verbinding staat met haar omgeving, zowel intern als extern en in staat is slagvaardig te opereren. Met de middelen die voor de komende jaren beschikbaar zijn gesteld om de organisatie en daarmee de realisatiekracht te versterken, kunnen we deze slag maken. Het blijft een uitdaging om de komende jaren al het werk gedaan te krijgen, omdat de arbeidsmarkt krap blijft. We zetten in op gemeente Ede als aantrekkelijke werkgever. Met als resultaat beperkte uitstroom, het bevorderen van de interne doorstroming en het actief werven van nieuwe medewerkers.

Om passende dienstverlening aan onze inwoners te bieden, heeft Ede tot doel om haar dienstverlenende en wettelijke taken zo goed en efficiënt mogelijk uit te voeren en waar nodig dichtbij de burger te staan. Dit vraagt om een eigentijdse dienstverlening waarmee inwoners en ondernemers goed en efficiënt, bediend worden en waar nodig het persoonlijke contact mogelijk is. Tegelijkertijd is het voor Ede van cruciaal belang om de privacy en inclusiviteit van haar inwoners en ondernemers goed te borgen. We houden onze levertijden acceptabel en blijven werken aan goede bereikbaarheid voor onze inwoners, waarbij diverse kanalen worden ingezet zodat inwoners de dienstverlening krijgen die nodig is. Het programma Dienstverlening wordt dit jaar opgesteld, waarbij ook verdere invulling wordt gegeven aan de regie van inwoners en ondernemers over eigen data, meer zaken zelf geregeld kunnen worden en diensten en producten, waar mogelijk, direct worden geleverd.

3. Financiën

Inleiding

In de inleiding van deze voorjaarsbrief is al kort iets gezegd over de financiële ontwikkelingen. Ontwikkelingen die ook de Edese inwoner en de Edese begroting raken. De Edese financiële positie laat zich tot nu toe kenschetsen door stabiliteit, weerbaarheid en een beheerste lastendrukontwikkeling. Dit maakte het mogelijk om bij tegenwind een stapje achteruit te doen, de situatie te kunnen beoordelen en vervolgens de juiste maatregelen te nemen. Maar ook voor Ede wordt het steeds lastiger de eindjes aan elkaar te knopen. Ons financieel meerjarenperspectief kenmerkt zich door incidentele ruimte en structurele krapte. Met ingang van 2026 stapt het rijk af van de huidige financieringssysteem voor de algemene uitkering, onze belangrijkste inkomstenbron. Gevolg hiervan is een drastische daling van de algemene uitkering wat zich in de Programmabegroting 2023-2026 heeft vertaald in een fors nadelig saldo in 2026, het bekende ‘ravijnjaar’. Via de septembercirculaire 2022 is het ravijn incidenteel gedempt door de toevoeging van € 1 miljard aan het gemeentefonds. Desalniettemin blijft er nog een fors gat over in ons begrotingsjaar 2026. De jaarschijf 2027 komt er met deze voorjaarsbrief bij. Op basis van berichtgeving vanuit de recente Voorjaarsnota van het Rijk gaan we ervan uit dat deze incidentele demping (van € 1 miljard) structureel wordt gemaakt, meer duidelijkheid hierover komt bij de meicirculaire 2023. Echter is daarmee het ravijn bij lange na nog niet gedempt. Dit vertaalt zich vooralsnog in onderstaand vertrekpunt voor de voorjaarsbrief:

Vertrekpunt voorjaarsbrief 2024-2027

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	2023	2024	2025	2026	2027
Startpunt is Programmabegroting 2023-2026 (pagina 98)	3.368 N	2.599 N	479 V	22.325 N	22.325 N
- Programmabegroting 2023-2026 - effect septembercirculaire 2022	-	-	-	6.000 V	6.000 V
- Amendement 1 - Bibliotheek op zondag	180 N	180 N	-	-	-
- Correcties incidenteel/nieuwe jaarschijf	2 N	20 V	20 V	20 V	901 V
Vertrekpunt Voorjaarsbrief 2024-2027	3.550 N	2.759 N	499 V	16.305 N	15.424 N

Effecten voorstellen voorjaarsbrief

Met name rondom het “ravijn” in 2026 en verder bestaat nog grote onzekerheid. Onzekerheid waarover we meer duidelijkheid hopen te krijgen in 2023. De eerstvolgende bijstelling van het gemeentefonds vindt plaats bij de meicirculaire 2023. Aangezien deze circulaire pas na het opstellen van deze voorjaarsbrief verschijnt, is deze voorjaarsbrief beleidsarm en beperkt zich daarmee tot de hoogstnoodzakelijke knelpunten en de gebruikelijke actualisatie van het lopend begrotingsjaar zoals terug te vinden in hoofdstuk 4 en 5 van deze voorjaarsbrief. Meerjarige effecten en nieuw beleid zijn vanwege de onduidelijkheid over het financiële meerjarenperspectief zoveel mogelijk doorgeschoven naar de integrale afweging voor de Programmabegroting 2024-2027. De voorstellen in deze voorjaarsbrief leiden tot onderstaand, voorlopige, meerjarenperspectief. In de hoofdstukken 4 en 5 vindt u verdere details terug over de individuele knelpunten en actualisatie.

Financieel beeld Voorjaarsbrief 2024-2027

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	2023	2024	2025	2026	2027
Vertrekpunt Voorjaarsbrief 2024-2027	3.550 N	2.759 N	499 V	16.305 N	15.424 N
Knelpunten	255 N	1.146 N	142 N	142 N	142 N
Actualisatie	2.097 V	1.057 V	411 V	165 V	260 N
Totaal	1.708 N	2.848 N	768 V	16.282 N	15.826 N

Het financieel beeld heeft het volgende effect op het verloop van de algemene reserve.

Algemene reserve	Bedragen x € 1.000					
	Omschrijving	2023	2024	2025	2026	2027
Stand 1 januari		60.207	63.605	62.099	63.479	47.344
Resultaatbestemming jaar t-1		4.566	-	-	-	-
Stand 1 januari (na resultaatbestemming)		64.773	63.605	62.099	63.479	47.344
Doorwerking besluitvorming t/m PB 2023-2026		-3.550	-2.759	499	-16.305	-15.423
Integratie resultaten grondbedrijf (t/m MPG 2023)		540	1.342	612	147	147
Voorjaarsbrief 2024-2027		1.842	-89	269	23	-402
Stand per 31 december voor resultaatbestemming		63.605	62.099	63.479	47.344	31.666
Surplus ten opzichte van bodem van € 10 miljoen		53.605	52.099	53.479	37.344	21.666

De uitkomsten van de meicirculaire worden, gezien het moment van verschijnen, afzonderlijk aan u voorgelegd. Hierin nemen we een geactualiseerd meerjarenperspectief op alsmede het verloop van de algemene reserve.

Ontwikkelingen in aanloop naar de Programmabegroting 2024-2027

Het eerstvolgende P&C document na deze voorjaarsbrief is de Programmabegroting 2024-2027. De ontwikkeling van de algemene uitkering zal bepalend zijn voor de toon van de komende begroting. Kunnen we (beperkt) nieuw beleid opvoeren of is er noodzaak tot ombuigingen? Vooral de structurele ruimte is hierbij van belang.

Naast de ontwikkeling van de algemene uitkering zien we nog een aantal andere ontwikkelingen die een plek krijgen in de Programmabegroting 2024-2027. Deze ontwikkelingen zijn hieronder kort toegelicht (lijst is niet uitputtend).

Aanhoudende inflatie en krapte op de arbeidsmarkt

Zoals in de inleiding benoemd is de strijd tegen de inflatie nog niet afgelopen. Het Centraal Planbureau geeft daarnaast als risico mee dat een onverwacht strenge winter tot een nieuwe prijsopleving kan leiden. Ook de tekorten aan mensen en materialen is nog niet voorbij. We zien de krapte op de arbeidsmarkt op steeds meer plekken in onze organisatie, ook kampen marktpartijen met capaciteitsproblemen. Op beheer openbare ruimte is het optreden van dit risico goed zichtbaar. Door krapte in de beschikbaarheid van personeel, materieel en materialen zijn aannemers terughoudend bij het (meermaals en gelijktijdig) inschrijven op aanbestedingen. Zij kunnen - in geval van gunning - steeds moeilijker terugvallen op tijdelijk in te zetten personeel en nemen daarom geen risico door in te schrijven. We blijven onderzoeken hoe we de gevolgen zoveel mogelijk beperken door beschikbare middelen zo goed mogelijk te besteden.

De aanhoudende inflatie zien we ook terug bij de gemeentelijke projecten waarvan de projecten Spoorzone en Parklaan belangrijke zijn. Wat betreft het project Spoorzone is uw raad op meerdere momenten geïnformeerd over de financiële tegenvallers. Tegenvallers die ertoe leiden dat het projectbudget onvoldoende zal zijn om de OV-knoop in de loop van 2025 af te ronden. Er vindt overleg plaats met de betrokkenen (ministerie van Infrastructuur en Waterstaat en de provincie Gelderland) over aanvullende dekking. Voorzien is dat medio 2023 duidelijkheid komt over de benodigde aanvulling en hoeveel de financiers bijdragen. Voor het gemeentelijke deel wordt in de Programmabegroting 2024-2027 een voorstel gedaan.

Bij het project Parklaan is in 2022 vertraging ontstaan als gevolg van problemen die naar voren zijn gekomen bij de start van de werkzaamheden buiten (zie Programmarekening 2022 paragraaf grote projecten). Daarnaast zien we ook hier het effect van de inflatie terug. De opdrachtnemer voor Noord en Zuid heeft aangekondigd dat hij er niet aan ontkomt om de fors gestegen prijzen (gas en olie) in rekening te brengen; ook over lopende overeenkomsten. Op dit moment (april 2023) lopen er gesprekken met de opdrachtnemer over verdragingskosten en prijsstijgingen.

Middelen voor grote maatschappelijke opgaven

De verwachtingen van de forse budgetten die het rijk en provincie voor grote maatschappelijke opgaven zoals de landbouwtransitie (waaronder stikstof) en de woningbouw maatschappelijke opgaven beschikbaar stelden waren hoog gespannen. In 2022 is gebleken dat deze middelen maar moeizaam richting ons als gemeente en regio komen en (grotendeels) uitblijven. Dit heeft geleid tot een tekort over 2022 en vooralsnog blijft dit een risico. De situatie laat de financiële afhankelijkheid van de gemeente zien, waarbij de omstandigheden onzeker zijn en de beschikbare capaciteit (te) beperkt is. Blijven de middelen ook voor 2023 uit dan zal dit onvermijdelijk voor tekorten zorgen, waarbij we proberen bij te sturen in het werk om dit zoveel mogelijk te beperken. Gezien de grote opgaven niet ineens weg zijn, zou dit een onwenselijke situatie opleveren, de opgaven vragen eigenlijk een versterking van de inzet. Bij de Programmabegroting 2024-2027 zullen we u hier nader over informeren.

Facilitaire plannen woningbouw

Al enige jaren worden we geconfronteerd met financiële tekorten op de ondersteuning van ruimtelijke plannen van particuliere initiatiefnemers (facilitaire plannen). Tekorten die het gevolg zijn van complexer wordende opgaven. Kijkend naar de schaa sprong welke Ede ondergaat, het integraal werken en de inzet op bewonersparticipatie, zien we een steeds grotere benodigde inzet op concrete producten, het voeren van omgevingsdialog en toetsing van stedenbouwkundige plannen. Kosten van juridische procedures na vaststelling van het ruimtelijk besluit door de gemeenteraad nemen ook toe en zijn bovendien op basis van regelgeving niet verhaalbaar. Tegelijkertijd willen we de komende jaren als gemeente juist een actieve rol en verantwoordelijkheid nemen in de woningbouwopgave en voeren we momenteel meerdere projecten uit.

Grondexploitaties

In het Meerjaren Perspectief Grondexploitaties 2023 als onderdeel van de Programmarekening 2022 is gemeld dat de grondexploitatie projecten last hebben van de huidige economische omstandigheden. De zeer sterk gestegen (hypotheek) rente zorgt dat kopers minder te besteden hebben bij de aankoop van een huis. De verkoop van nieuwbouwwoningen verloopt stroef waardoor projecten vertraging oplopen. Ook de gemeente heeft te maken met stijgende bouwkosten en hogere financieringslasten voor de projecten. Daarnaast beginnen de gevolgen van de stikstofproblematiek steeds duidelijker te worden voor de nieuwbouwprojecten en hebben steeds meer projecten last van de congestie op het stroomnetwerk. Meerdere gemeenten in Nederland ervaren momenteel de effecten van deze ontwikkelingen. Met het MPG Lite als onderdeel van de Programmabegroting 2024-2027 zal onvermijdelijk een nadelige bijstelling moeten plaatsvinden bij meerdere projecten.

Ook bij nieuwe ontwikkelingen hebben we te maken met bovenstaande problematiek. Aandachtspunt is daarbij dat, bij het openen van nieuwe grondexploitaties (zoals Kernhem Noord) een doorrekening moet worden gemaakt van het project. Verwachte verliezen (gezien de huidige renteontwikkelingen, inflatie en vertragingen zeer aannemelijk) dienen vanuit het voorzichtigheidsbeginsel direct ten laste van het resultaat gebracht te worden. Dit zal forse effecten hebben op de ontwikkeling van de Algemene reserve en daarmee het weerstandsvermogen. Gedurende de looptijd van de grondexploitaties kunnen de marktomstandigheden wijzigen die vervolgens weer financieel verwerkt moeten worden in de begroting.

Tot slot

Al met al realiseren we ons dat we laveren tussen forse opgaves met vooral incidentele bekostiging en de grote onzekerheid over onze structurele ruimte. Enerzijds een feit waarmee we ons te verhouden hebben en zeker ook slim gebruik van moeten maken. Onze financiële polsstok is beperkt de komende tijd. Dat vraagt om het goed doordenken van scenario's als handelingsperspectief en een concretisering wat voor de grote opgaven nodig is. Zonder forse bijdragen van het rijk en provincie zullen de grote ambities op diverse (regionale) terreinen niet tot uitvoering kunnen komen.

4. Nieuw beleid/knelpunten per programma

Knelpunten	Omschrijving	Progr.	Bedragen x € 1.000				
			2023	2024	2025	2026	2027
	Versnelling aanleg LED-verlichting op sportparken	1	-	28 N	28 N	28 N	28 N
	Verhoging huurdersonderhoud gemeentelijke sportaccommodaties	1	-	90 N	90 N	90 N	90 N
	Marnix college - 2 jaar naar voren halen voorbereidingskrediet	1	-	11 N	11 N	-	-
	Marnix college - dekking binnen het programma	1	-	11 V	11 V	-	-
	School Distelberg - verhoging krediet met € 113.000	1	-	4 N	4 N	4 N	4 N
	Onderwijshuisvesting, noodlokalen Kazerneterreinen en Bennekom	1	130 N	44 N	44 N	44 N	44 N
	Onderwijshuisvesting, noodlokalen Bennekom	1	130 N	39 N	39 N	39 N	39 N
	Onderwijshuisvesting, noodlokalen Bennekom - dekking reserve	1	130 V	39 V	39 V	39 V	39 V
	Eerste inrichtingskosten OBS De Kern, OBS Calluna en GBS De Triangel	1	-	6 N	6 N	6 N	6 N
	VGGM ontwerpbegroting 2024	2/6	-	765 N	-	-	-
	Regio Foodvalley kaderbrief 2024	4/5/8	70 N	239 N	-	-	-
	OddV uitvoeringsplan 2023	5	-	-	-	-	-
	Flexibele opvang- en woonconcepten voor specifieke doelgroepen	5	350 N	250 N	-	-	-
	Flexibele opvang- en woonconcepten voor specifieke doelgroepen - dekking reserve	5	350 V	250 V	-	-	-
	Gebiedsontwikkeling De Ginkel - kapitaallasten	5	-	10 N	145 N	144 N	144 N
	Gebiedsontwikkeling De Ginkel - dekking reserve kapitaallasten	5	-	10 V	145 V	144 V	144 V
	Terrassen, van huur naar precariobelasting	7	25 V	30 V	30 V	30 V	30 V
	Pilot alternatieve jaarwisseling	8	80 N	-	-	-	-
	Totaal		255 N	1.146 N	142 N	142 N	142 N

Algemene toelichting:

De Voorjaarsbrief is beleidsarm. Voor zover mogelijk zijn meerjarige effecten en nieuw beleid doorgeschoven naar de integrale afweging voor de Programmabegroting 2024-2027.

In de knelpunten zijn ook de effecten van enkele gemeenschappelijke regelingen opgenomen. De p&c-cyclus van gemeenschappelijke regelingen loopt vooruit op die van gemeenten. Artikel 34b van de wet gemeenschappelijke regelingen schrijft voor dat het dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling vóór 30 april voorafgaand aan het begrotingsjaar de algemene financiële en beleidsmatige kaders aan de raden van de deelnemende gemeenten toezendt. De ontwerpbegroting dient uiterlijk 12 weken voordat zij aan het algemeen bestuur wordt aangeboden toegezonden te worden aan de raden van de deelnemende gemeenten voor zienswijze (doch uiterlijk 12 weken voor 15 september). Bijdragen aan een gemeenschappelijke regeling zijn verplichte uitgaven voor een gemeente die moeten worden verwerkt in de begroting van de gemeente zelf (artikel 193 Gemeentewet). In deze voorjaarsbrief zijn daarom de bijdragen voor 2024, voor zover bekend, verwerkt als knelpunt. De structurele effecten worden meegenomen in de integrale afweging van de Programmabegroting 2024-2027. Gezien de onzekerheid over de gemeentefinanciën vanaf 2026 wordt een voorbehoudt gemaakt op de meerjarige begroting van de gemeenschappelijke regelingen.

Programma 1

Versnelling aanleg LED-verlichting op sportparken

Op 30 maart 2023 heeft de raad besloten over het voorstel "Versnelling aanleg van LED-verlichting op alle gemeentelijke buitensportparken" (zaaknummer 369375). Vooruitlopend op deze voorjaarsbrief is daarop een krediet van € 458.000 beschikbaar gesteld en zijn de daaruit voortvloeiende kapitaallasten toegekend. Wij stellen u voor om € 28.000 beschikbaar te stellen voor de kapitaallasten.

Verhoging huurdersonderhoud gemeentelijke sportaccommodaties

De gemeentelijke binnensportaccommodaties worden door vastgoed verhuurd door Sportservice Ede (SSE), die daarmee verantwoordelijk zijn voor uitvoering van huurdersonderhoud. Om de totale exploitatie van de binnensport sluitend te krijgen ontvangt SSE een subsidie, met daarin een bijdrage voor het huurdersonderhoud. In 2022 is een nieuw Meerjarenonderhoudsplan (MJOP) opgesteld. Op basis van het nieuwe MJOP is een bedrag van € 375.000 benodigd voor het huurdersonderhoud aan de gemeentelijke binnensportaccommodatie. Dit bedrag is € 90.000 hoger dan begroot. Wij stellen u voor om € 90.000 beschikbaar te stellen voor verhoging huurdersonderhoud gemeentelijke sportaccommodaties

Marnix College

Bij de programmabegroting 2023 - 2026 is voor de nieuwbouw van het Marnix College een krediet geoormerkt van in totaal € 41,5 miljoen voor het jaar 2025. De voorbereidingen voor de nieuwbouw van het Marnix College zijn in volle gang. Eerder heeft de raad hiervoor op 24 februari 2022 (zaaknummer 284961) een voorbereidingskrediet van € 300.000 beschikbaar gesteld. Voor de verdere voorbereiding is een extra voorbereidingskrediet benodigd. Het benodigde krediet wordt daarmee 2 jaar naar voren geschoven vanuit het geoormerkte totaalkrediet met als gevolg dat de kapitaallasten (2024 en 2025) 2 jaar eerder starten. Voor deze kapitaallasten van € 10.500 per jaar is dekking aanwezig binnen het product onderwijshuisvesting. Wij stellen u voor een voorbereidingskrediet beschikbaar te stellen van € 300.000 voor 2023 en de hieruit voortvloeiende extra kapitaallasten in 2024 en 2025 te dekken binnen het productgroep onderwijshuisvesting.

School Distelberg

Voor de aanpassing van het schoolgebouw aan de Distelberg 1 is in totaal € 1.467.700 begroot. Hiervan is reeds € 1.105.700 door de raad beschikbaar gesteld. Een bedrag van € 362.000 is in de programmabegroting 2021-2024 geoormerkt. In de kostenraming is destijds rekening gehouden met een onzekerheidsmarge van 15%. Als gevolg van de stijgende bouwkosten blijkt dit in werkelijkheid rond de 25% uit te komen. De totale kosten komen voor de aanpassing van het schoolgebouw aan de Distelberg 1 daarmee uit op € 1.580.000. Per saldo is daarmee een extra krediet benodigd van € 112.300 wat leidt tot € 4.000 per jaar aan hogere kapitaallasten. De afronding van het project is gepland in juni 2023. Wij stellen u voor het geoormerkte krediet van € 362.000 beschikbaar te stellen in 2023; een extra krediet beschikbaar te stellen van € 112.300 in 2023 en structureel € 4.000 beschikbaar te stellen vanaf 2024 voor de extra kapitaallasten.

Onderwijshuisvesting, noodlokale Kazerneterreinen

Als gevolg van enerzijds de groei van het aantal leerlingen en anderzijds de uitloop van de nieuwbouw van de Koning Davidschool en de onzekerheid over de vergunningen op het kazerneterrein, zijn noodlokale nodig voor onderwijshuisvesting. Het gaat in totaal om 4 noodlokale met bijbehorende eerste inrichtingskosten voor de Koning Davidschool en de Louise de Coligny school. Wij stellen u voor incidenteel € 130.000 in 2023 beschikbaar te stellen voor de plaatsingskosten; een krediet van € 590.000 beschikbaar te stellen in 2023 voor de noodlokale en eerste inrichtingskosten en structureel € 44.000 beschikbaar te stellen vanaf 2024 voor de kapitaallasten.

Onderwijshuisvesting, noodlokale Bennekom

Het gebouw aan de Halderweg 43 in Bennekom wordt gebruikt voor nieuwkomersonderwijs voortgezet onderwijs. Momenteel wordt bekeken hoe de huisvesting voor de nieuwkomers voor het basisonderwijs en voortgezet onderwijs voor de korte en de langere termijn het beste kan worden ingevuld. Indien het nieuwkomers onderwijs in het gebouw Halderweg 43 gehuisvest blijft, is het gehele gebouw nodig en ontstaat een capaciteitsprobleem bij de school Prinsenakker. De schoolbesturen hebben aangegeven dat op korte termijn behoefte is aan een viertal noodlokale voor het basisonderwijs aan de Halderweg 43. Gezien de noodlokale worden ingezet voor onderwijs aan nieuwkomers kan dekking plaatsvinden via de reserve Opgang en begeleiding specifieke doelgroepen. Wij stellen u voor incidenteel € 130.000 in 2023 beschikbaar te stellen voor de plaatsingskosten; een krediet van € 510.000 beschikbaar te stellen in 2023 voor de noodlokale en de

hieruit voortvloeiende structurele kapitaallasten ad € 39.000 vanaf 2024 te dekken uit de reserve Opvang en begeleiding specifieke doelgroepen (hiertoe worden de meerjarige kapitaallasten in een keer onttrokken aan de reserve Opvang en begeleiding specifieke doelgroepen en gestort in de Egalisatiereserve Kapitaallasten OHW).

Eerste inrichtingskosten OBS De Kern, OBS Calluna en GBS De Triangel

Een drietal scholen (OBS De Kern, OBS Calluna en GBS De Triangel) hebben voor 2023 1e inrichting aangevraagd. We zijn als gemeente wettelijk verplicht de aanvragen, indien akkoord bevonden, toe te kennen. 1e inrichting wordt geactiveerd en in 20 jaar afgeschreven. Wij stellen u voor een krediet beschikbaar te stellen van € 97.000 in 2023 en structureel € 5.800 beschikbaar te stellen vanaf 2024 voor de kapitaallasten.

Programma 2/3

VGGM ontwerpbegroting 2024

De gemeente Ede maakt deel uit van de gemeenschappelijke regeling VGGM. Onlangs heeft de VGGM de ontwerpbegroting 2024 voorgelegd aan de gemeenteraden (zaaknummer 391485). De bijdrage van Ede stijgt structureel met € 2,5 miljoen. Hiervan is € 1,8 miljoen terug te voeren op de effecten van loon-/prijscompensatie, € 490.000 wettelijke taken jeugdgezondheidszorg en algemene gezondheidszorg en € 275.000 versterking Bedrijfsvoering VGGM breed. De effecten loon-/prijscompensatie worden binnen de begroting gedekt. Voor de overige twee posten is geen dekking. Wij stellen u voor incidenteel € 765.000 in 2024 beschikbaar te stellen voor de gemeentelijke bijdrage VGGM. De structurele effecten worden meegenomen in de integrale afweging van de Programmabegroting 2024-2027.

Programma 4

Regio Foodvalley kaderbrief 2024

Op 23 februari 2023 heeft de raad kennisgenomen van de kaderbrief 2024-2027 van gemeenschappelijke regeling Regio Foodvalley (zaaknummer 362907). Hierbij is besloten geen wensen en bedenkingen kenbaar te maken aan de Regio en de meerkosten mee te nemen bij de besluitvorming over de voorjaarsbrief, zodat er een integrale afweging kan plaatsvinden. In het raadsvoorstel is aangegeven dat voor 2023 een bedrag van € 70.000 nog ongedekt was. Voor 2024 laat de kaderbrief een kostenstijging zien van € 432.000. De kostenstijging wordt verklaard door uitbreiding van de budgetten van de strategische agenda, versterking van de strategische slagkracht en prijsindexatie. Van het totaalbedrag aan kostenstijging is € 193.000 al gedekt in de begroting 2024, onder andere vanuit de opgenomen opgavemiddelen Landelijk gebied. Een bedrag van € 239.000 is ongedekt in 2024.

Wij stellen u voor incidenteel € 70.000 voor 2023 en incidenteel € 239.000 voor 2024 beschikbaar te stellen. De structurele effecten worden meegenomen in de integrale afweging van de Programmabegroting 2024-2027.

Programma 5

OddV uitvoeringsplan 2023

Het Uitvoeringsplan 2023 van de OddV is geraamd op € 6.730.000. Dit is € 797.000 hoger dan de beschikbare deelnemersbijdrage voor 2023 ad € 5.933.000. Voor een deel van de overschrijding zijn bestaande middelen beschikbaar. Het betreft specifieke projecten waarvoor vanuit gemeente Ede middelen beschikbaar zijn. De omvang hiervan is € 402.000. Voor € 220.000 betreft de stijging loon-/prijscompensatie welke wordt gedekt binnen de gemeentelijke begroting voor prijscompensatie. Het resterende bedrag van € 175.000 is toe te schrijven aan wijzigingen in de normen (input) of hoeveelheden (vraag). Deze afwijkingen ontstaan met name door het complexer worden van plannen, als gevolg van extra eisen vanuit wetgeving en/of voorwaarden vanuit het bestemmingsplan. Een voorbeeld hiervan is het uitvoeren van Aerius berekeningen om te toetsen of plannen voldoen aan de stikstofnormering. De ontbrekende dekking als gevolg van wijzigingen in normen en hoeveelheden (€175.000) kan worden gedekt door hogere baten leges omgevingsvergunningen. De ontwerpbegroting 2024 van de OddV was op het moment van opstellen van de voorjaarsbrief nog niet

beschikbaar. De effecten hiervan worden meegenomen in de integrale afweging van de Programmabegroting 2024-2027.

Flexibele opvang- en woonconcepten voor specifieke doelgroepen

In het bestuursakkoord staat in het hoofdstuk 'Een passende woning voor iedereen', dat de gemeente Ede flexibel wil bouwen. Dat betekent dat gebouwen relatief makkelijk en goedkoop aangepast of zelfs verplaatst kunnen worden" (pagina 12 Bestuursakkoord 2022-2026). Met onder andere het realiseren van de Crisis Noodopvang is hieraan tot medio 2024 inhoud gegeven. De volgende stap in de huidige gespannen woningmarkt is het creëren van voldoende flexibele opvang- en woonconcepten voor specifieke doelgroepen. Dit krijgt langs twee lijnen vorm: I) flexwonen in bestaande panden en II) flexwonen op nieuwbouwlocaties. De kosten worden met name gevormd door projectleiding en inzet van vakdisciplines. Voorgesteld wordt de kosten te dekken vanuit de reserve Opvang en begeleiding specifieke doelgroepen. Wij stellen u voor incidenteel € 350.000 voor 2023 en € 250.000 voor 2024 beschikbaar te stellen en deze te dekken vanuit de reserve Opvang en begeleiding specifieke doelgroepen.

Gebiedsontwikkeling De Ginkel

Het gebiedsplan De Ginkel is in 2020 door de raad vastgesteld, in de hierop volgende instrumenten heeft de raad middelen beschikbaar gesteld ter dekking van het gebiedsplan. Inmiddels zijn de plannen binnen het gebied verder gespecificeerd en kan een inschatting worden gemaakt hoeveel de eenmalige investeringen en de projectkosten zullen zijn. In hoofdlijnen worden de volgende investeringen gedaan: aanleg wandelroutes; herontwikkeling gebiedsentree; herinrichting Airborneveld; herinrichting Natuurcentrum; herontwikkeling Houtwerf.

Voor deze investeringen van in totaal € 4.146.000 wordt gevraagd een krediet beschikbaar te stellen. Een gedeelte van de te investeren kosten, € 1.473.000, worden gedekt door derden. Het gevraagde netto krediet is daarmee € 2.673.000. De kapitaallasten worden gedekt door de in te stellen Reserve 'De Ginkel'. Deze reserve wordt eenmalig gevoed vanuit de beschikbaar gestelde exploitatiemiddelen (€ 2,6 miljoen) waarmee de dekking van de kapitaallasten meerjarig is geregeld. Wij stellen u voor een krediet van € 2.673.000 beschikbaar te stellen; de reserve "De Ginkel" in te stellen ter dekking van de kapitaallasten en de reserve eenmalig te voeden met de beschikbaar gestelde exploitatiemiddelen (€ 2,6 miljoen).

Programma 7

Terrassen, van huur naar precariobelasting

Huurovereenkomsten met horecaondernemers zorgen al lange tijd voor veel onduidelijkheid en lastige situaties. Om meer duidelijkheid en gemak te bieden voor ondernemers, inclusief een betere rechtsbescherming, is per 1 januari 2023 de overstap gemaakt van huur naar precario (een vorm van belasting). Hiertoe heeft de raad op 10 november 2022 de hiervoor benodigde verordening Precariobelasting Ede 2023 vastgesteld (zaaknummer 331161). De overgang naar precario levert geen financieel voordeel op. We zien op basis van de afgelopen jaren echter dat de inkomsten structureel hoger zijn dan begroot. Het actualiseren van de begroting levert een structureel voordeel van € 30.000 op. De invoering van precario kost incidenteel € 5.000 in 2023. We stellen u voor het structurele voordeel en incidentele nadeel te verwerken in de begroting ten gunste van de algemene middelen.

Programma 8

Pilot alternatieve jaarwisseling

Tijdens de raadsvergadering van 11 mei 2023 heeft de raad besloten vooruitlopend op de voorjaarsbrief een incidentele dekking toe te kennen van € 80.000 vanuit de Algemene Reserve om tijdig te kunnen starten met de voorbereiding en uitvoering van een alternatieve viering van de jaarwisseling 2023-2024 (zaaknummer 379506).

5. Actualisatie

Actualisatie	Omschrijving	Progr.	Bedragen x € 1.000				
			2023	2024	2025	2026	2027
	Onderzoekskosten nieuw zwembad	1	43 V	-	-	-	-
	Cultura-Astrant - extra voorbereidingskrediet	1	150 N	-	-	-	-
	Inburgering	2	180 V	-	-	-	-
	Leerlingenvervoer - bovennominale indexatie	2/3	195 N	-	-	-	-
	Vraagafhankelijk vervoer Valleihopper - bovennominale indexatie	2/3	142 N	-	-	-	-
	Vraagafhankelijk vervoer Valleihopper - dekking	2/3	142 V	-	-	-	-
	Gelders Winterfonds	2/3	571 N	-	-	-	-
	Gelders Winterfonds - dekking provinciale middelen	2/3	571 V	-	-	-	-
	Crisisnoodopvang	2/3	2.000 N	-	-	-	-
	Crisisnoodopvang - dekking bijdrage COA	2/3	2.000 V	-	-	-	-
	Nieuwe jaarschijf: Verkeerskrediet 2026	4	-	-	-	-	17 N
	Nieuwe jaarschijf: Vervanging verkeersregelinstanties 2026	4	-	-	-	-	12 N
	Nieuwe jaarschijf: Klinkenbergerweg - kapitaallasten	4	-	-	-	-	28 N
	Nieuwe jaarschijf: Klinkenbergerweg - incidenteel monitoring	4	-	-	-	-	14 N
	Nieuwe jaarschijf: Areaal openbare ruimte	7	-	-	-	-	95 N
	Nieuwe jaarschijf: Vervanging openbare ruimte	7	-	-	-	-	128 N
	Vrijval kapitaallasten	8	1.999 V	986 V	340 V	94 V	37 N
	OZB - areaaluitbreiding	8	200 V	200 V	200 V	200 V	200 V
	OZB - verevening gemeentefonds areaaluitbreiding	8	160 N	160 N	160 N	160 N	160 N
	WOZ bezwaren - no cure no pay	8	222 N	-	-	-	-
	Vastgoed	8	453 N	-	-	-	-
	Vastgoed - dekking huuropbrengsten	8	453 V	-	-	-	-
	Leges publiekszaken	8	402 V	31 V	31 V	31 V	31 V
	Totaal		2.097 V	1.057 V	411 V	165 V	260 N

Programma 1

Doorwerking Programmarekening 2022: Onderzoekskosten nieuw zwembad € 43.000 V

Bij de Programmabegroting 2023-2026 is een bedrag van € 300.000 beschikbaar gesteld voor onderzoek naar de uitbreiding van overdekt zwemwater. Het onderzoek is opgestart in 2022 wat in dat jaar heeft geleid tot € 43.000 aan kosten. Dit bedrag is gemeld als nadeel in de Programmarekening 2022 op pagina 19. Voor 2023 valt een even groot bedrag vrij als voordeel.

Cultura-Astrant - extra voorbereidingskrediet € 150.000 N

Bij de Programmabegroting 2023-2026 is een voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld voor een toekomstbestendig Cultura waarin ook Astrant een plek -met eigen identiteit- kan krijgen. Een intensief samenwerkingsproces met de verschillende partijen is doorlopen. In het voorjaar van 2023 is het Programma van Eisen voor Poppodium Astrant opgesteld. Op basis daarvan is door AGS architects een concept Voorlopig Ontwerp (VO) gemaakt in overleg met de partijen. Naar aanleiding van het concept VO, is eind maart 2023 een alternatief horecaconcept ontstaan. Dit is ingegeven vanuit de partijen Cultura en De Verleiding en kan een enorme kwaliteitsslag zijn voor het totale project. Voor het afronden van het VO, het afsluiten van een overeenkomst met partijen en het doorlopen van de "aanbesteding bouwteam - onder voorbehoud van financiering" is een extra voorbereidingskrediet van € 150.000 nodig. Bij de Programmabegroting 2024-2027 wordt het investerings- en exploitatievoorstel voorgelegd.

Programma 2/3

Doorwerking Programmarekening 2022: Inburgering € 180.000 V
In de Programmarekening 2022, pagina 31, is een nadeel gemeld van € 180.000 op Inburgering. Voor de in 2022 gemaakte kosten is in 2023 budget beschikbaar. Hiermee een voordeel van € 180.000.

Leerlingenvervoer - bovennominale indexatie € 195.000 N
In de vervoerscontracten met betrekking tot leerlingenvervoer is vastgelegd dat voor de jaarlijkse indexatie van de tarieven de landelijke NEA-index wordt gehanteerd. Deze index geeft de kostenontwikkeling in het taxivervoer weer en wordt jaarlijks berekend. Eind 2022 is de NEA-index voor 2023 bekend geworden en vastgesteld op 13,7% voor 2023. De index valt hoger uit dan begroot met als gevolg een nadeel van € 195.000 in 2023. Het structurele effect voor de begroting wordt meegenomen bij de integrale afweging van de Programmabegroting 2024 -2027.

Vraagafhankelijk vervoer Valleihopper - bovennominale indexatie € 142.000 N
Vraagafhankelijk vervoer Valleihopper - dekking wegens minder aanvragen € 142.000 V
In de vervoerscontracten van de Valleihopper is vastgelegd dat voor de jaarlijkse indexatie van de tarieven de landelijke NEA-index wordt gehanteerd. Deze index geeft de kostenontwikkeling in het taxivervoer weer en wordt jaarlijks berekend. Eind 2022 is de NEA-index voor 2023 bekend geworden en vastgesteld op 13,7% voor 2023. De index valt hoger uit dan begroot met als gevolg een nadeel van € 142.000 in 2023. Het vraagafhankelijk vervoer heeft sinds de Corona-pandemie echter te maken met een achterblijvend volume. Onze budgetten zijn gebaseerd op het volume van voor Corona. Hierdoor is momenteel dekking aanwezig om het verschil in indexering op te vangen.

In de ontwerpbegroting 2024-2027 van de Valleihopper wordt de verwachting uitgesproken dat het volume jaarlijks weer met 5% gaat stijgen. Uiteindelijk zal het verschil in indexering dus gaan knellen. De eventuele consequenties voor 2024 en verder worden opgenomen bij de integrale afweging van de Programmabegroting 2024 -2027

Gelders Winterfonds € 571.000 N
Gelders Winterfonds - dekking provinciale middelen € 571.000 V
Provinciale Staten van Gelderland stellen aan de Gelderse gemeenten geld beschikbaar onder de naam Gelders Winterfonds. Doel is om maatschappelijke instellingen en kleine ondernemingen tegemoet te komen in de stijgende energielasten. Voor de gemeente Ede komt een bedrag van € 571.500 beschikbaar. Dit geld wordt via een tijdelijke subsidieregeling ingezet voor compensatie van hoge energielasten voor maatschappelijke organisaties en kleine ondernemingen (tot maximaal 50 medewerkers, niet zijnde ZZP-ers). Met de subsidieregeling compenseren we gedeeltelijk de hogere energielasten in de maanden november 2022 t/m maart 2023 ter overbrugging tot andere regelingen (zoals de Tegemoetkoming Energiekosten energie-intensief MKB en een noodfonds voor zwembaden en amateursport) vorm hebben gekregen.

Crisisnoodopvang € 2.000.000 N
Crisisnoodopvang - dekking bijdrage COA € 2.000.000 V
Op 17 januari 2023 heeft het college ingestemd met het huren van een leegstaand kantoorpand aan de Galvanistraat in Ede voor de realisatie van de crisisnoodopvang. Op deze locatie worden vanaf 1 maart 2023 maximaal 111 asielzoekers opgevangen voor ten minste een periode van zes maanden en kan eventueel worden verlengd met nog eens zes maanden (2 termijnen van 3 maanden). De verwachte kosten voor realiseren en exploiteren van de crisisnoodopvang, zowel voor de opvang als de organisatie, bedragen € 2.000.000. De kosten worden volledig gecompenseerd door het COA.

Programma 4

Nieuwe jaarschijf: Verkeerskrediet 2026 - kapitaallasten € 17.000 N

De afgelopen jaren heeft de raad jaarlijks € 0,4 miljoen beschikbaar gesteld ten behoeve van mobiliteitsprojecten voor verschillende modaliteiten. Deze projecten zijn van belang voor een goede bereikbaarheid en dragen bij aan een verhoging van de verkeersveiligheid en een verbetering van de leefbaarheid. Voorgesteld wordt om voor het jaar 2026 eveneens een krediet van € 0,4 miljoen beschikbaar te stellen. De kapitaallasten hiervan bedragen vanaf 2027 € 17.000

Nieuwe jaarschijf: Vervanging verkeersregelinstallaties (vri's) 2026 - kapitaallasten € 12.000 N

Om de vervanging van vri's binnen de gemeente te borgen is bij de Perspectiefnota 2018-2021 besloten jaarlijks een krediet beschikbaar te stellen (€ 145.000 jaarlijks, met de eerste drie jaar een verhoging om achterstand in te halen). Voorgesteld wordt om ook voor het jaar 2026 een krediet van € 145.000 beschikbaar te stellen. De kapitaallasten hiervan bedragen vanaf 2027 € 12.000.

Nieuwe jaarschijf: Klinkenbergerweg - kapitaallasten € 28.000 N

Nieuwe jaarschijf: Klinkenbergerweg - incidenteel monitoring € 14.000 N

In de Programmabegroting 2022-2026 heeft de raad ingestemd met een maatregelenpakket voor de Klinkenbergerweg ter hoogte van € 2,6 miljoen. Uitvoering van maatregelen vindt plaats tot en met 2026. Ten opzichte van 2026 stijgen de kapitaallasten in 2027 met € 17.000 naar een structureel bedrag van € 28.000. Daarnaast is in de plannen opgenomen dat in 2027, na afloop van de werkzaamheden, monitoring plaatsvindt. Hiervoor is een incidenteel budget nodig van € 14.000 in 2027.

Programma 7

Nieuwe jaarschijf: Areaal openbare ruimte € 95.000 N

De jaarlijkse groei van de gemeente Ede leidt op een aantal beleidsterreinen tot autonome lastenstijgingen. Op basis van eerdere besluitvorming wordt hiermee ook voor 2026 voor beheer openbare ruimte rekening gehouden.

Nieuwe jaarschijf: Vervanging openbare ruimte (10 jaar) € 128.000 N

Bij de Perspectiefnota 2016-2019 heeft u ingaande 2016 voor een periode van 10 jaar een jaarlijks krediet van € 3 miljoen beschikbaar gesteld voor de toename van investeringen in de vervanging openbare ruimte. Bij de Programmabegroting 2019-2022 is besloten om dit krediet voor de jaarschijven 2020 en 2021 terug te brengen tot € 1,5 miljoen en de oorspronkelijke periode van 2016-2025 met een jaar te verlengen. Bij de Programmabegroting 2023-2026 is vervolgens besloten om het jaarlijks krediet voor de periode 2023-2026 te verhogen naar € 5 miljoen. De benodigde middelen voor deze verhoging zijn gelijktijdig beschikbaar gesteld. Voorgesteld wordt om voor het jaar 2026 een (aanvullend) krediet van € 3 miljoen beschikbaar te stellen. De kapitaallasten hiervan bedragen vanaf 2027 € 128.000.

Welk structureel bedrag na 2026 benodigd is om de openbare ruimte schoon, heel en veilig te houden, conform de vastgestelde kaders van de gemeenteraad, wordt uitgewerkt en meegenomen bij de actualisatie van de Visie Openbare Ruimte (2023/2024).

Programma 8

Vrijval kapitaallasten divers

Afsluiting en fasering van investeringen leiden tot vrijval en/of verschuiving van kapitaallasten. Uitstel leidt met name in de eerste jaren tot een forse vrijval. Het betreft onder meer onderwijshuisvesting, Spoorzone, Parklaan en diverse verkeersprojecten.

OZB - areaaluitbreiding € 200.000 V
OZB - vereffening areaaluitbreiding € 160.000 N

Door areaaluitbreiding stijgt de opbrengst van de onroerendezaakbelasting met € 200.000. De toegenomen waarde vertaalt zich in een verevening van de algemene uitkering. Dit zorgt voor een nadelig effect van € 160.000 in de algemene uitkering. Het netto-effect van de areaaluitbreiding wordt hierdoor € 40.000 voordelig.

WOZ bezwaren - no cure no pay € 222.000 N

Landelijke ontwikkeling is dat het aantal WOZ bezwaren en daarmee gemoeide kosten steeds verder oplopen. In Ede zien we vrijwel een verdubbeling van het aantal WOZ-bezwaren waar landelijk een ver drie- of verviervoudiging van het aantal WOZ-bezwaren eerder regel dan uitzondering is. Om de bezwaren binnen de wettelijke termijn af te handelen is extra capaciteitsinzet nodig. Hierdoor ontstaat een nadeel van € 222.000. Naast de extra capaciteitsinzet speelt ook de stijging van de extra vergoedingen van de proceskosten. We verwachten ook in 2023 een stijging van deze kosten. Bij de Programmabegroting 2024-2026 hebben we meer beeld op de financiële omvang hiervan in 2023 en op het structurele effect.

Vastgoed € 453.000 N

Vastgoed - dekking huuropbrengsten € 453.000 V

Op het gebied van vastgoed zien we diverse ontwikkelingen die leiden tot hogere kosten. Voorbeelden zijn de hoge prijsindexatie op verzekeringen en aanhuur van panden en de plicht tot vennootschapsbelasting over benzineverkooppunten. Ook de toegenomen complexiteit, onder andere uitvoering van het Didam arrest, rondom het beheer en het verpachten en verhuren van gronden en vastgoed zorgt voor meer inspanning. De extra kosten kunnen opgevangen worden vanuit de huurstijgingen voor 2023, waar een sterk toegenomen CPI index zorgt voor hogere huren dan begroot. Het structurele beeld voor de portefeuille zal worden opgemaakt en meegenomen in de integrale afweging van de Programmabegroting 2024-2027.

Leges publiekszaken divers

Actualisatie van het volume en de tarieven van publieksleges leiden tot een incidenteel voordeel van € 402.000 in 2023. Het structurele effect vanaf 2024 valt, mede als gevolg de in 2019 gewijzigde geldigheidstermijn van reisdocumenten, terug naar € 31.000 voordeel.

6. Bijlagen

Bijlage 1A - Overzicht mutaties

Vertrekpunt voorjaarsbrief 2024-2027

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	2023	2024	2025	2026	2027
Startpunt is Programmabegroting 2023-2026 (pagina 98)	3.368 N	2.599 N	479 V	22.325 N	22.325 N
- Programmabegroting 2023-2026 - effect septembercirculaire 2022	-	-	-	6.000 V	6.000 V
- Amendement 1 - Bibliotheek op zondag	180 N	180 N	-	-	-
- Correcties incidenteel/nieuwe jaarschijf	2 N	20 V	20 V	20 V	901 V
Vertrekpunt Voorjaarsbrief 2024-2027	3.550 N	2.759 N	499 V	16.305 N	15.424 N

Knelpunten

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Progr.	2023	2024	2025	2026	2027
Versnelling aanleg LED-verlichting op sportparken	1	-	28 N	28 N	28 N	28 N
Verhoging huurdersonderhoud gemeentelijke sportaccommodaties	1	-	90 N	90 N	90 N	90 N
Marnix college - 2 jaar naar voren halen voorbereidingskrediet	1	-	11 N	11 N	-	-
Marnix college - dekking binnen het programma	1	-	11 V	11 V	-	-
School Distelberg - verhoging krediet met € 113.000	1	-	4 N	4 N	4 N	4 N
Onderwijshuisvesting, noodlokalen Kazerneterreinen en Bennekom	1	130 N	44 N	44 N	44 N	44 N
Onderwijshuisvesting, noodlokalen Bennekom	1	130 N	39 N	39 N	39 N	39 N
Onderwijshuisvesting, noodlokalen Bennekom - dekking reserve	1	130 V	39 V	39 V	39 V	39 V
Eerste inrichtingskosten OBS De Kern, OBS Calluna en GBS De Triangel	1	-	6 N	6 N	6 N	6 N
VGGM ontwerpbegroting 2024	2/6	-	765 N	-	-	-
Regio Foodvalley kaderbrief 2024	4/5/8	70 N	239 N	-	-	-
OddV uitvoeringsplan 2023	5	-	-	-	-	-
Flexibele opvang- en woonconcepten voor specifieke doelgroepen	5	350 N	250 N	-	-	-
Flexibele opvang- en woonconcepten voor specifieke doelgroepen - dekking reserve	5	350 V	250 V	-	-	-
Gebiedsontwikkeling De Ginkel - kapitaallasten	5	-	10 N	145 N	144 N	144 N
Gebiedsontwikkeling De Ginkel - dekking reserve kapitaallasten	5	-	10 V	145 V	144 V	144 V
Terrassen, van huur naar precariobelasting	7	25 V	30 V	30 V	30 V	30 V
Pilot alternatieve jaarwisseling	8	80 N	-	-	-	-
Totaal		255 N	1.146 N	142 N	142 N	142 N

Actualisatie

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Progr.	2023	2024	2025	2026	2027
Onderzoekskosten nieuw zwembad	1	43 V	-	-	-	-
Cultura-Astrant - extra voorbereidingskrediet	1	150 N	-	-	-	-
Inburgering	2	180 V	-	-	-	-
Leerlingenvervoer - bovennominale indexatie	2/3	195 N	-	-	-	-
Vraagafhankelijk vervoer Valleihopper - bovennominale indexatie	2/3	142 N	-	-	-	-
Vraagafhankelijk vervoer Valleihopper - dekking	2/3	142 V	-	-	-	-
Gelders Winterfonds	2/3	571 N	-	-	-	-
Gelders Winterfonds - dekking provinciale middelen	2/3	571 V	-	-	-	-
Crisisnoodopvang	2/3	2.000 N	-	-	-	-
Crisisnoodopvang - dekking bijdrage COA	2/3	2.000 V	-	-	-	-
Nieuwe jaarschijf: Verkeerskrediet 2026	4	-	-	-	-	17 N
Nieuwe jaarschijf: Vervanging verkeersregelinstallaties 2026	4	-	-	-	-	12 N
Nieuwe jaarschijf: Klinkenbergerweg - kapitaallasten	4	-	-	-	-	28 N
Nieuwe jaarschijf: Klinkenbergerweg - incidenteel monitoring	4	-	-	-	-	14 N

Actualisatie

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Progr.	2023	2024	2025	2026	2027
Nieuwe jaarschijf: Areaal openbare ruimte	7	-	-	-	-	95 N
Nieuwe jaarschijf: Vervanging openbare ruimte	7	-	-	-	-	128 N
Vrijval kapitaallasten	8	1.999 V	986 V	340 V	94 V	37 N
OZB - areaaluitbreiding	8	200 V	200 V	200 V	200 V	200 V
OZB - verevening gemeentefonds areaaluitbreiding	8	160 N	160 N	160 N	160 N	160 N
WOZ bezwaren - no cure no pay	8	222 N	-	-	-	-
Vastgoed	8	453 N	-	-	-	-
Vastgoed - dekking huuropbrengsten	8	453 V	-	-	-	-
Leges publiekszaken	8	402 V	31 V	31 V	31 V	31 V
Totaal		2.097 V	1.057 V	411 V	165 V	260 N

Bijlage 1B - Overzicht programmaplannen

Bedragen x € 1.000

Programma	Begroting 2024	Prognose 2025	Prognose 2026	Prognose 2027
01 Maatschappelijke voorzieningen				
Lasten	25.511 N	25.511 N	26.774 N	27.525 N
Baten	197 V	197 V	197 V	197 V
Saldo	25.314 N	26.577 N	27.328 N	27.091 N
Storting reserves	259 N	258 N	232 N	231 N
Onttrekking reserves	731 V	1.049 V	238 V	278 V
Saldo resultaat	24.841 N	25.785 N	27.322 N	27.043 N
02 Preventieve ondersteuning				
Lasten	36.715 N	36.055 N	35.746 N	35.588 N
Baten	5.967 V	5.967 V	5.967 V	5.967 V
Saldo	30.748 N	30.088 N	29.779 N	29.621 N
Storting reserves	N	N	N	N
Onttrekking reserves	425 V	425 V	425 V	425 V
Saldo resultaat	30.323 N	29.663 N	29.354 N	29.196 N
03 Individuele ondersteuning				
Lasten	137.199 N	134.821 N	133.379 N	133.379 N
Baten	28.948 V	29.470 V	29.470 V	29.470 V
Saldo	108.251 N	105.350 N	103.908 N	103.908 N
Storting reserves	3.053 N	3.062 N	3.071 N	3.071 N
Onttrekking reserves	444 V	444 V	443 V	443 V
Saldo resultaat	110.860 N	107.968 N	106.536 N	106.536 N
04 Economie en Mobiliteit				
Lasten	20.341 N	16.686 N	21.062 N	18.334 N
Baten	14.751 V	12.456 V	16.398 V	13.548 V
Saldo	5.589 N	4.230 N	4.664 N	4.786 N
Storting reserves	354 N	1.451 N	353 N	130 N
Onttrekking reserves	298 V	176 V	175 V	175 V
Saldo resultaat	5.645 N	5.506 N	4.841 N	4.741 N
05 Ruimtelijke ontwikkeling				
Lasten	56.603 N	38.510 N	36.346 N	34.451 N
Baten	46.298 V	30.752 V	29.922 V	27.356 V
Saldo	10.305 N	7.759 N	6.424 N	7.096 N
Storting reserves	2.872 N	1.310 N	2.151 N	1.183 N
Onttrekking reserves	1.811 V	604 V	596 V	632 V
Saldo resultaat	11.366 N	8.465 N	7.979 N	7.647 N
06 Veiligheid				
Lasten	14.258 N	14.127 N	13.920 N	13.730 N
Baten	583 V	583 V	583 V	583 V

Programma	Begroting 2024	Prognose 2025	Prognose 2026	Prognose 2027
Saldo	13.676 N	13.544 N	13.337 N	13.148 N
Storting reserves	N	N	103 N	142 N
Onttrekking reserves	45 V	45 V	N	N
Saldo resultaat	13.631 N	13.500 N	13.440 N	13.290 N
07 Kwaliteit leefomgeving				
Lasten	42.264 N	42.690 N	41.733 N	41.366 N
Baten	15.819 V	16.031 V	16.160 V	16.160 V
Saldo	26.446 N	26.660 N	25.573 N	25.207 N
Storting reserves	2.140 N	2.368 N	2.403 N	2.398 N
Onttrekking reserves	705 V	826 V	774 V	484 V
Saldo resultaat	27.881 N	28.202 N	27.202 N	27.121 N
08 Bestuur en Organisatie				
Lasten	83.699 N	95.905 N	107.177 N	106.663 N
Baten	302.181 V	312.485 V	304.468 V	303.832 V
Saldo	218.482 V	216.580 V	197.291 V	197.170 V
Storting reserves	15.545 N	15.632 N	6.408 N	6.401 N
Onttrekking reserves	21.610 V	18.140 V	25.791 V	24.805 V
Saldo resultaat	224.547 V	219.088 V	216.674 V	215.574 V
Totaal				
Lasten	416.589 N	405.568 N	416.888 N	410.799 N
Baten	414.744 V	407.941 V	403.166 V	397.113 V
Saldo	1.846 N	2.372 V	13.722 N	13.687 N
Storting reserves	24.223 N	24.081 N	14.720 N	13.556 N
Onttrekking reserves	26.068 V	21.708 V	28.443 V	27.242 V
Saldo resultaat	0 N	0 N	0 N	0 N

Bijlage 1C - Overzicht actuele begroting 2023

Bedragen x € 1.000

Programma	Begroting 2023	Actuele begroting 2023
01 Maatschappelijke voorzieningen		
Lasten	24.260 N	25.902 N
Baten	183 V	885 V
Saldo	24.077 N	25.017 N
Storting reserves	247 N	550 N
Onttrekking reserves	668 V	942 V
Saldo resultaat	23.657 N	24.625 N
02 Preventieve ondersteuning		
Lasten	31.392 N	37.021 N
Baten	4.672 V	6.526 V
Saldo	26.720 N	30.495 N
Storting reserves	0 N	0 N
Onttrekking reserves	425 V	1.035 V
Saldo resultaat	26.295 N	29.459 N
03 Individuele ondersteuning		
Lasten	136.255 N	143.400 N
Baten	28.477 V	30.549 V
Saldo	107.778 N	112.851 N
Storting reserves	1.529 N	2.983 N
Onttrekking reserves	2.157 V	4.972 V
Saldo resultaat	107.150 N	110.862 N
04 Economie en Mobiliteit		
Lasten	11.320 N	24.348 N
Baten	7.050 V	17.757 V
Saldo	4.271 N	6.591 N
Storting reserves	74 N	182 N
Onttrekking reserves	413 V	556 V
Saldo resultaat	3.931 N	6.216 N
05 Ruimtelijke ontwikkeling		
Lasten	67.713 N	64.288 N
Baten	57.953 V	49.055 V
Saldo	9.760 N	15.233 N
Storting reserves	9.982 N	6.077 N
Onttrekking reserves	9.126 V	8.903 V
Saldo resultaat	10.615 N	12.408 N
06 Veiligheid		
Lasten	13.235 N	14.268 N
Baten	583 V	605 V

Bedragen x € 1.000

Programma	Begroting 2023	Actuele begroting 2023
Saldo	12.653 N	13.663 N
Storting reserves	0 N	0 N
Onttrekking reserves	113 V	182 V
Saldo resultaat	12.540 N	13.481 N
07 Kwaliteit leefomgeving		
Lasten	35.521 N	42.452 N
Baten	14.772 V	15.104 V
Saldo	20.749 N	27.348 N
Storting reserves	2.512 N	2.465 N
Onttrekking reserves	1.286 V	1.983 V
Saldo resultaat	21.975 N	27.830 N
08 Bestuur en Organisatie		
Lasten	65.352 N	73.682 N
Baten	286.552 V	290.447 V
Saldo	221.201 V	216.764 V
Storting reserves	30.852 N	22.023 N
Onttrekking reserves	15.815 V	30.140 V
Saldo resultaat	206.163 V	224.882 V
Totaal		
Lasten	385.048 N	425.361 N
Baten	400.241 V	410.928 V
Saldo	15.193 V	14.433 N
Storting reserves	45.196 N	34.279 N
Onttrekking reserves	30.003 V	48.713 V
Saldo resultaat	0 N	0 N

Bijlage 2A - Overzicht reserves

															Bedragen x € 1	
Progr.	Cat.	I/S	Nr.	Omschrijving	Boekwaarde 01-01-2023	Resultaat- bestem- ming vorig jaar	Boekwaarde 01-01 na resultaat- bestemming	Rente	Bij	Af	Afschrij- vings- bijdrage	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2025	Boekwaarde 31-12-2026	Boekwaarde 31-12-2027
1	4	I	R430	Onderwijs - Huisvesting	381.165	0	381.165	0	0	0	0	381.165	381.165	381.165	381.165	381.165
1	4	I	R440	Cultuur	351.754	0	351.754	0	56.887	-215.000	0	193.641	132.528	149.415	165.302	141.189
1	4	I	R441	Kunst en Cultuur - Ontwikkelfonds	157.451	507.000	664.451	11.628	297.156	-135.000	0	838.235	806.869	13.243	6.680	2
1	4	I	R442	Kunstaankopen	525.024	0	525.024	0	50.000	-227.150	0	347.874	70.374	107.874	145.374	182.874
1	4	I	R443	Monumenten	147.523	0	147.523	0	120.000	-118.900	0	148.623	99.723	100.823	101.923	103.023
1	6	S	R647	Sporthof Ut Sporthuis	773.435	0	773.435	13.535	0	0	-41.017	745.953	717.989	689.536	660.585	631.127
1	6	S	R660	Museum Oud Lunteren	30.963	0	30.963	542	0	0	-1.371	30.134	29.291	28.433	27.560	26.671
1	6	S	R661	Kijk- en Luistermuseum	16.976	0	16.976	297	0	0	-1.865	15.408	13.812	12.188	10.536	8.855
2	4	I	R433	Onderwijs - Achterstandsbeleid	1.862.819	0	1.862.819	0	0	0	0	1.862.819	1.862.819	1.862.819	1.862.819	1.862.819
3	4	S	R439	Legaat van Lagen	415.886	0	415.886	7.278	0	-7.278	0	415.886	415.886	415.886	415.886	415.886
3	4	I	R456	Arbeidsmarkt Regio Foodvalley	3.830.897	0	3.830.897	0	0	-1.325.750	0	2.505.147	2.505.147	2.505.147	2.505.147	2.505.147
3	4	I	R460	Maatschappelijke opvang	3.465.418	0	3.465.418	0	541.798	-498.969	0	3.508.247	3.551.075	3.593.903	3.636.730	3.679.557
3	4	I	R461	Vrouwenopvang/aanpak ouderen mishandeling	960.761	0	960.761	0	0	-132.900	0	827.861	694.961	562.061	430.161	298.261
3	4	I	R462	Opvang Beschermd Wonen	6.753.526	0	6.753.526	0	2.434.000	-2.150.000	0	7.037.526	9.311.526	11.594.526	13.886.526	16.178.526
3	4	I	R463	Fonds impuls Sociaal Domein	80.334	0	80.334	0	0	-80.334	0	0	0	0	0	0
3	4	I	R464	Reserve Opvang en begeleiding specifieke doelgroepen	0	6.900.000	6.900.000	0	0	0	0	6.900.000	6.900.000	6.900.000	6.900.000	6.900.000
4	4	I	R411	Parkeren	218.678	0	218.678	0	99.177	0	0	317.855	427.252	536.649	646.153	755.763
4	6	S	R681	Kapitaallasten Verkeer	211.718	0	211.718	3.705	0	0	-9.861	205.562	199.406	193.250	187.094	180.937
4	6	S	R682	Kapitaallasten Parkeren	239.339	0	239.339	4.188	0	-31.780	-24.276	187.471	166.538	145.298	123.749	101.886
5	4	I	R470	Veluwe Poort - Spoorzone Ede	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	4	I	R471	Veluwe Poort - Parklaan	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	4	I	R475	Landschapsfonds	38.118	0	38.118	0	115.000	-50.000	0	103.118	168.118	233.118	298.118	363.118
5	4	I	R477	Starters- en doorstromers	1.317.435	0	1.317.435	23.055	115.000	-75.000	0	1.380.490	1.434.649	1.474.755	1.515.563	1.557.085
5	4	S	R478	Fonds Woningbouw	0	0	0	0	3.000.000	0	0	3.000.000	3.000.000	3.000.000	3.000.000	3.000.000
5	4	I	R479	Fonds Koopgarant Gemeente Ede	1.017.500	0	1.017.500	17.806	0	-25.000	0	1.010.306	972.899	944.837	911.284	872.144

Progr.	Cat.	I/S	Nr.	Omschrijving	Boekwaarde 01-01-2023	Resultaat- bestem- ming vorig jaar	Boekwaarde 01-01 na resultaat- bestemming	Rente	Bij	Af	Afschrij- vings- bijdrage	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2025	Boekwaarde 31-12-2026	Boekwaarde 31-12-2027
5	4	I	R480	Bodemsanering	352.058	0	352.058	0	26.000	-5.000	0	373.058	399.058	425.058	451.058	477.058
5	6	S	R680	Structuurvisie Buitengebied	334.301	0	334.301	5.853	0	0	-18.058	322.096	309.918	297.530	286.122	237.924
5	6	S	R683	R&T route structuren	184.593	0	184.593	3.230	0	0	-25.625	162.198	139.947	117.844	95.890	74.089
6	4	I	R400	Overgangsrecht FLO	732.895	0	732.895	0	0	-107.906	0	624.989	580.416	535.843	638.470	780.755
7	4	I	R416	Begraven	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	4	I	R417	Groot onderhoud openbare ruimte	2.680.329	0	2.680.329	0	198.183	-1.604.311	0	1.274.201	1.024.705	582.430	186.590	76.306
7	4	I	R418	Bomenfonds	22.945	0	22.945	0	0	0	0	22.945	22.945	22.945	22.945	22.945
7	6	S	R605	Riolering buitengebied	5.292.087	0	5.292.087	92.612	0	0	-374.856	5.009.843	4.727.598	4.445.353	4.163.109	3.880.864
8	1	I	R100	Algemene reserve	60.206.701	4.565.978	64.772.679	0	19.548.180	-21.910.875	0	62.409.984	61.060.327	62.524.822	46.940.407	31.051.349
8	2	S	R200	Algemene reserve - Begroting	6.620.841	0	6.620.841	115.865	0	-115.865	0	6.620.841	6.620.841	6.620.841	6.620.841	6.620.841
8	2	S	R201	Algemene reserve - Rente begroting	9.656.273	0	9.656.273	168.985	0	-168.985	0	9.656.273	9.656.273	9.656.273	9.656.273	9.656.273
8	4	I	R491	Lokale arbeidsvoorwaarden	44.205	0	44.205	0	102.000	-114.500	0	31.705	19.205	6.705	6.705	6.705
8	4	I	R492	BTW - Compensatiefonds	2.635.363	0	2.635.363	0	3.049.634	-2.367.241	0	3.317.756	3.870.843	4.664.277	5.497.711	6.331.145
8	4	I	R493	Cofinanciering Edese Opgaven	8.658.301	0	8.658.301	0	1.000.000	-5.681.000	0	3.977.301	2.785.301	2.785.301	2.785.301	2.785.301
8	4	I	R495	Overlopende verplichtingen	34.000	2.940.000	2.974.000	0	0	-2.914.000	0	60.000	0	0	0	0
8	4	I	R498	Reserve steun en herstel Corona	1.331.219	0	1.331.219	0	0	-511.500	0	819.719	819.719	819.719	819.719	819.719
8	4	I	R499	Investeringsfonds Impuls Ede	5.374.122	249.000	5.623.122	0	0	-1.446.565	0	4.176.557	4.053.851	4.053.851	4.053.851	4.053.851
8	5	S	R500	Bedrijfsmiddelen - Personeel	2.721.510	0	2.721.510	0	1.603.867	-2.902.832	0	1.422.545	1.427.070	1.547.377	1.460.769	1.460.769
8	5	S	R501	Reserve algemene bedrijfskosten	2.380.302	0	2.380.302	0	0	-993.296	0	1.387.006	1.221.006	1.221.006	1.221.006	1.221.006
8	5	S	R502	Reserve bedrijfsauto's	537.158	0	537.158	9.400	0	0	-6.139	540.419	486.723	415.458	378.680	361.541
8	5	S	R503	Bedrijfsmiddelen - Huisvesting	2.069.713	0	2.069.713	36.220	679.571	342.079	-511.451	2.616.132	2.712.122	2.823.816	2.904.958	2.988.656
8	5	S	R504	Bedrijfsmiddelen - Automatisering	3.184.029	0	3.184.029	55.721	0	-107.182	0	3.132.568	2.768.689	2.498.898	2.424.842	2.349.946
8	5	S	R506	Bedrijfsmiddelen - WGA en ZW	1.587.273	0	1.587.273	0	454.000	-735.636	0	1.305.637	1.390.478	1.408.932	1.361.000	1.313.068
8	6	S	R621	Egalisatiereserve Kapitaallasten gemeentelijk vastgoed	12.448.812	0	12.448.812	217.853	0	0	-759.829	11.906.836	11.380.362	10.844.674	10.299.612	9.745.014
8	6	S	R622	Egalisatiereserve Kapitaallasten OHW	2.850.000	0	2.850.000	49.876	-500.000	-49.876	0	2.350.000	2.313.695	2.276.754	2.239.166	2.200.920
8	4	I	R623	Reserve exploitatie vastgoed	497.989	0	497.989	0	451.234	-170.847	-299.987	478.389	463.358	448.304	433.091	417.878
				Totaal	155.233.739	15.161.978	170.395.717	837.649	33.441.687	-46.638.399	-2.074.335	155.962.319	154.116.477	156.488.937	142.766.471	129.079.958

Reservetype	Omschrijving Reservetype
1	Algemene reserve
2	Overige algemene reserve
3	Bestemmingsreserve
4	Overige bestemmingsreserve

Reservetype	Omschrijving Reservetype
5	Personeel- en bedrijfsreserve
6	Egalisatiereserve kapitaallasten
7	Bestemmingsreserve grondbedrijf

Bijlage 2B - Nieuw in te stellen reserve De Ginkel

Het instellen en opheffen van een reserve is de bevoegdheid van de raad. Conform de Nota Reserves en Voorzieningen Gemeente Ede 2016 volgt onderstaand een toelichting op de in te stellen reserve.

- Soort reserve: het betreft een egalisatie reserve kapitaallasten (ERK).
- Doel reserve: De reserve dient ter dekking van toekomstige kapitaallasten (afschrijving en rente) met betrekking tot de gebiedsontwikkeling de Ginkel.
- Motief reserve: er wordt een egalisatiereserve ingezet om reeds beschikbaar gestelde middelen voor meerjarige kapitaallasten beschikbaar te houden.
- Omvang van de reserve: de reserve kent een ondergrens van € 0. Er wordt geen maximale omvang ingesteld.
- Omvang en wijze van stortingen: de reserve wordt gevuld met financiële middelen vanuit
Interne middelen;
 - Algemene middelen gemeente Ede
 - Reserve Cofinanciering Edese OpgavenExterne middelen:
 - Bijdragen van de provincie
- Omvang en wijze van onttrekkingen:
Jaarlijks zullen kapitaallasten worden onttrokken uit de reserve. Dit zijn de kapitaallasten die betrekking hebben op de verschillende investeringen binnen de Ginkel. Zie hiervoor de kredietaanvragen voor gebiedsplan De Ginkel.
- Noodzakelijke rentetoevoeging: er wordt rente toegevoegd aan de reserve
- Start- en einddatum: de reserve wordt ingesteld voor de periode dat de afschrijvingen met betrekking tot de Ginkel lopen.
- Budgethouder: afdelingsmanager Ruimtelijk Ontwikkeling (RO)

Bijlage 3 - Overzicht voorzieningen

													Bedragen x € 1	
Progr.	Cat.	Nr.	Omschrijving	Boekwaarde 01-01-2023	Rente	Bij	Af	Vrijval	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2025	Boekwaarde 31-12-2026	Boekwaarde 31-12-2027	
8	1	V101	Wethouderspensionen en uitkeringen	5.740.182	0	0	0	0	5.740.182	5.740.182	5.740.182	5.740.182	5.740.182	
8	1	V105	Wachtgeldverplichtingen	233.206	0	0	195.965	0	37.241	13.721	1	1	1	
8	1	V106	Voorziening verlofsparen	937.844	0	0	0	0	937.844	937.844	937.844	937.844	937.844	
8	2	V147	Onderhoud gem. vastgoedportefeuille	3.321.888	0	2.352.489	1.298.825	0	4.375.552	5.690.628	6.630.298	7.335.936	8.041.574	
7	4	V162	Rioolaanleg en -beheer	29.246.403	511.812	2.967.525	6.815.000	0	25.910.740	23.892.796	20.706.538	17.528.520	14.175.887	
3	1	V166	Liquidatie Permar	124.663	0	0	0	0	124.663	124.663	124.663	124.663	124.663	
5	4	V167	Voorziening Afval	3.165.994	0	0	697.836	0	2.468.158	1.796.947	1.155.543	819.136	487.726	
7	2	V163	Voorziening Begraven	666.852	0	0	79.718	0	587.134	470.458	355.154	241.307	128.832	
Totaal				43.437.032	511.812	5.320.014	9.087.344	0	40.181.514	38.667.239	35.650.223	32.727.589	29.636.709	

Categorie 1 - Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's

Categorie 2 - Voorziening ter egalisering van kosten

Categorie 3 - Voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is

Categorie 4 - Voorzieningen voor bijdragen aan vervangingsinvesteringen waarvoor een heffing wordt geheven

Categorie 5 - Correctie op de balanspost debiteuren

Categorie 6 - Correctie op balanspost voorraden